

شیوه حفظ در این مجموعه، دوره‌های چهار روزه‌ای است که به آن چله می‌گویند. هر کدام از قرآن آموزان در این چله‌ها متناسب با توانشان جزء‌هایی از قرآن را می‌آموزند و در دوره‌ای حدود یک سال تا یک سال و نیم حافظ کل قرآن می‌شوند. این دوره برای بعضی کمتر و برای بعضی بیشتر طول می‌کشد. اما این همه چله‌ها، یکی با بقیه فرق دارد و آن چهل روزه‌ای است که بچه‌ها هم‌زمان با ماه مبارک رمضان مهمان کربلا و نجف بیتوته می‌کنند و درس و کلاسشان را هم با خود به آنجا می‌برند.

در این مرکز دوره‌های تکمیلی برای تثبیت و ایجاد آمادگی شرکت در آزمون‌های سازمان تبلیغات و دریافت مدرک لیسانس از وزارت علوم و تحقیقات برای حفظ سال دوم برگزار می‌شود؛ دوره‌هایی که شامل علوم تفسیر، علوم عربی، علوم حدیث و علوم قرآن است. آموختگان مرکز بیت الحفظ حضرت نرجس^(س) پس از اتمام دوره، علاوه بر تدریس در این مرکز و مراکز دیگر، می‌توانند از سهمیه حفظ قرآن برای ورود به آموزش و پرورش اقدام کنند و یا اینکه ادامه تحصیلات خود را در دانشگاه‌های فرهنگیان بدون آزمون ورودی ادامه دهند.

هم‌زیستی با فرهنگ‌های مختلف

آیه شیخی دختر بیست و سه ساله‌ای است که از لاذقیه سوریه آمده است تا دوره حفظ قرآن را تکمیل کند. در وطنش داروسازی خوانده و پس از گرفتن مدرک سراغ علاقه‌اش یعنی حفظ قرآن آمده است. پس از آشنایی با این مرکز، با هشت نفر از دوستانش برای تکمیل دوره حفظ به اینجا آمده است. نوزده جزه را در وطنش حفظ کرده و در این چهار ماهی که در این مرکز بوده، هشت جزه دیگر به محفوظاتش اضافه کرده است. او که دست و پا شکسته فارسی حرف می‌زند، به ما می‌فهماند که به نظرش نزدیکی به حرم امام رضا^(ع) بهترین ویژگی این مرکز است.

زینب بیلیجی قرآن آموز دیگری است که اصالت ترکیه‌ای دارد، اما متولد قم است. بیست سال پیش در خانواده‌ای متولد شده است که پدر و مادر به حفظ قرآن علاقه داشته‌اند و دخترشان نیز همین راه را انتخاب کرده است. او که فارسی را بهتر از آیه صحبت می‌کند، می‌گوید: «در ایران فقط سه مرکز شبانه‌روزی حفظ قرآن برای خواهران وجود داشت؛ یکی در مشهد و دو تا در شیراز. من هم یادگیری عربی را در قم شروع کرده بودم، اما برای ادامه حفظ قرآن به اینجا آمدم. دوست دارم در آینده حافظ کل شوم و در یکی از شاخه‌های قرآن مثل تفسیر و صوت و لحن فعالیت کنم.»

به نظر زینب، نقطه قوت مرکز بیت الحفظ حضرت نرجس^(س) نظم حاکم بر آن و حضور اساتید مجرب است؛ اساتید متبحری که بیشترشان در سازمان تبلیغات و حرم فعال هستند و در همین مرکز هم دوره‌های آموزشی مختلفی را می‌گذرانند تا روز به روز پیشرفت کنند. اما مونس شاکری که یکی از قرآن آموزان مشهدی اینجاست، نظر دیگری دارد و نقطه تمایز و قوت این مرکز را چیز دیگری می‌داند: «من حفظ قرآن را در مرکز شبانه‌روزی دیگری در مشهد شروع کردم، ولی به دلیل وضعیت نامطلوب آنجا، دوره را ناتمام گذاشتم و امسال به اینجا آمدم. برخلاف آن مؤسسه، در این مرکز کیفیت مهم‌تر است تا کمیت حفظ آیات. از طرفی، اینجا پس از هر چله می‌توانیم در آزمون سازمان تبلیغات شرکت کنیم و مدرک بگیریم و لازم نیست تا حفظ کل صبر کنیم که این برای بسیاری از ما انگیزه می‌شود.»

راهی که به مشهد رسید

انتخابات هیئت مدیره تشکل‌های قرآنی استان در سال ۱۳۹۶ برگزار شد و اعظم‌سادات برغم‌دی به‌عنوان دومین نفر انتخاب شد. بار و بندیل زندگی را جمع کرده به مشهد آمد. کمی بعد هم مسئولیت طرحی را پذیرفت که برای حفظ قرآن در حرم مطهر ناتمام بود و با سر بلندی از آن بیرون آمد.

مدیرمسئول مرکز بیت الحفظ حضرت نرجس^(س) به مشهد آمد، اما چراغ مجموعه‌اش در سبزوار همچنان روشن بود تا اینکه کرونا رسید. دوری از شهرش و البته شیوع این ویروس این مرکز قرآنی را مانده بسیاری دیگر از مراکز آموزشی به تعطیلی کشاند. اما برغم‌دی نور این مرکز را دوباره در سال ۱۴۰۰ در مشهد الرضا^(ع) روشن کرد: «یک سایت راه‌اندازی کردیم و برای ثبت نام قرآن آموزان در سطح بین‌المللی فراخوان دادیم. اولین سال را با بیست نفر به صورت شبانه‌روزی شروع کردیم. سال دوم چهل نفر و سال سوم ۱۵۰ قرآن آموز برای گذراندن دوره حفظ داشتیم.»

مرکز بیت الحفظ حضرت نرجس^(س) در این سال‌های فعالیت در مشهد دوره‌های حفظ قرآن را در مکان‌های مختلفی مثل زائرشهر رضوی برگزار کرده است تا اینکه اردیبهشت امسال ساختمانی در خیابان سراب کاشانه‌اش می‌شود: «امسال چهارمین سال فعالیت مادر مشهد است. دویست قرآن آموز از همه استان‌ها و کشورهایمانند سوریه، ترکیه، هند و افغانستان و البته شهرهای مختلف ایران به صورت شبانه‌روزی در دوره‌های چهل روزه جزء‌های قرآن را یک‌به‌یک حفظ می‌کنند.»

حدود ۲۳۰ دختر جوان بین ۱۸ تا ۲۴ سال، تیرماه امسال در یک دوره مقدماتی شرکت کردند تا هم دوری از خانواده و شرایط این مرکز را تجربه کنند و هم خودشان و توانایی‌شان ارزیابی شود: «چله اول دوره مقدماتی بود که با حفظ جزء پانزدهم شروع شد. هر کس در حد توانش در روز بین نیم تا دو صفحه را حفظ می‌کرد، توانمندی‌ها سنجیده شد و اساتید و پشتیبان‌ها هم کنارشان بودند. بچه‌ها غریبال شدند و این دویست نفر انتخاب نهایی بودند.»

نیاز به زندگی قرآنی و آدم قرآنی

اعظم‌السادات برغم‌دی اعتقاد دارد کسی که اراده کرده است این تجربه شیرین را داشته باشد، نباید فقط با سرعت قرآن را حفظ کند و بعد به فراموشی بسپارد. آیات باید در ذهن فرد تثبیت شود تا بتواند در آزمون‌ها موفق باشد. موضوع مهم بعدی هم که او بسیار بر آن تأکید می‌کند، فهم مفاهیم آیات و جاری شدن آن در زندگی فرد است: «جامعه ما فقط به حفظ قرآن نیاز ندارد. جامعه ما زندگی قرآنی و آدم قرآنی می‌خواهد، وگرنه با دستگاه‌های به روزی که وجود دارد، قرآن کریم به صورت کامل و بدون هیچ خطایی ثبت و ضبط شده و از تحریف در امان است. بنابراین، ما هم در روش آموزشی

خود به این موضوع بسیار توجه کرده‌ایم. بچه‌ها در مرحله اول روخوانی و روان‌خوانی با لهجه عرب و همچنین تجوید صحیح قرآن را می‌آموزند که داشتن نشانی درست گنج است. تا آن رانیا می‌آموزیم، حتی خواندن نمازمان هم ایراد دارد و چنین نمازی در ما تأثیر نخواهد داشت. در هنگام حفظ آیات هم در ابتدا با ترجمه آیه شروع می‌کنند تا مفاهیم آن را یاد بگیرند.»

مدیرمسئول مرکز بیت الحفظ حضرت نرجس^(س) حالادر آستانه چهاردهمین سال فعالیت مجموعه‌اش از فراز و فرودهای زیادی گذشته است: «خدای متعال همیشه کمک کار ما بوده و هست و گره‌ها را باز کرده است. ثبت نام قرآن آموزان به صورت بورسیه و رایگان است. تأمین هزینه‌هایی مانند حقوق کارکنان، اجاره ساختمان، خورد و خوراک بچه‌ها و... با همت و کمک خیرانی تأمین می‌شود که در کنار ما هستند.»

